

Suomen ympäristöoikeustieteen seuran syyspäivät

Valtiovallan tervehdys

Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen

7.9.2023

Miten ja miksi Suomesta puhtaan energian suurvalta?

**Hiilineutraali
Suomi**

**Puhtaan teollisuuden
kasvu**

Sähköntuotannon tuplaaminen

Pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteita

Puhtaan siirtymän vauhdittaminen ja polku hiilineutraaliuteen

- Suomi nousee puhtaan energian ja ilmastokädenjäljen edelläkävijäksi. Suomi luo puhtaan talouden kasvua kotimaassa ja syrjäyttää saastuttavia ratkaisuja maailmalla teknologian viennin kautta.
- Suomi luo hyvät toimintaedellytykset kestäville investoinneille uusiutuvaan ja fossiilittomaan energiantuotantoon, energian varastointiin ja uusiin energiaratkaisuihin, kuten vetyyn. Suomi nousee vetytalouden keskeiseksi tekijäksi, ja on houkutteleva sijoittumispaikka vetyä pidemmälle jalostaville hankkeille.
- Hallitus suuntaa ilmastotoimia kustannustehokkuuden, teknologianeutraaliuden ja kestävästi kannattavan liiketoiminnan synnyttämiseen tunnistaen ylivaalikautisen pitkäjänteisyyden merkityksen investointien houkuttelussa. Suomi sitoutuu ilmastolain tavoitteisiin.

Luvituksen sujuvuudesta Suomen kilpailuetu

- Investointien edistämiseksi edetään kohti yhden luukun mallia, jossa asiointi ja lupien haku tapahtuu keskitetysti ja digitaalisesti yhden, toimivan ja käyttäjälähtöisen lupaprosessin kautta. Yhdellä viranomaisella on vastuullaan lupaprosessin eteneminen ja koordinointi tarvittavine selvityksineen.
- Hallitusohjelmassa lukuisia lupamenettelyjen kehittämiseen liittyviä kirjauksia

TKI 4%

- Julkisten varojen käytössä painotetaan kilpailuedun hakemista TKI-rahoituksessa, luvituksen sujuvuudessa sekä energian siirron infrastruktuurissa. Hallitus panostaa tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatioihin, jotka lisäävät energia- ja resurssitehokkuutta sekä vähentävät energiantarvetta. Suomen ja EU:n TKI-rahoituksesta merkittävä osa on syytä suunnata puhtaan energian murrosta kiihdyttäviin hankkeisiin.

Yhden luukun palvelujen hanke käyntiin 1.8.2023

Seurantaryhmä

Lupa- ohjaus- ja valvontaviraston perustaminen	Yhden luukun lainsäädäntöhanke	Vesienhoidon ympäristötavoitteet ja niistä poikkeaminen	Alueiden käytön sääntelyn uudistus (lupamenettelyt)	Useita erillistoimia, kuten
Lupa-, ohjaus- ja valvontaviraston lainsäädännön valmistelu YM-hallinnonalan lainsäädännössä (VM-valmisteluvastuu)	Yhden luukun mallia edistävän luvituksen toteuttaminen: ”Tavoitteena on, että lupakäsittelyjä yhdistämällä hakemus johtaa lähtökohtaisesti yhteen viranomaispäätökseen ja valitusmahdollisuuteen”	”Hallitus vastaa vesipuitedirektiivin vaatimukseen kansallisella lainsäädännöllä” ”Vesipuitedirektiivin mahdollistamat kansalliset joustot otetaan käyttöön”	”Teollisuuspuistoista tehdään yksi keino sujuvoittaa investointeja” ”Ympäristöluvan käsittely kaavapäätöksen nojalla odottamatta lainvoimaisuutta” jne.	Selvitetään mahdollisuus kompensatioon ympäristöluvan ehdoissa <u>Varovaisuusperiaate-selvitys</u> Arvioidaan mahdollisuus tarkastaa lupien edellytyksiä jälkikäteen <u>Automaatio, tavoiteajat</u> Etusijamenettelyn arvio ja kehittäminen pumppuvoimat Arvioidaan mahdollisuus säätää VN:lle mahdollisuus siirtää käsittely nopeutettuun menettelyyn (poikkeuksellisen tärkeät hankkeet)

TAVOITTEENA YKSI LUUKKU

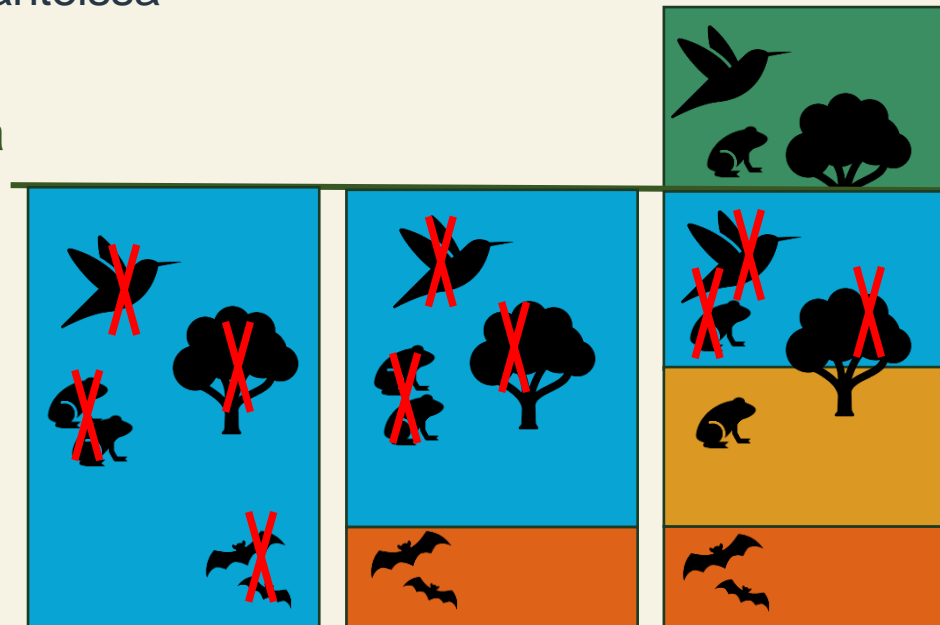
Uudella asetuksella pelisäännöt ekologiselle kompensatiolle

Selkeytämme vapaaehtoista ekologista kompensatiota yhteisesti hyväksytyin kriteerein

- Luonnonsuojelulaissa säädetään vapaaehtoisen ekologisten kompensatioiden menettelyistä ja hyvittämisen kriteereistä. Asetuksella varmistetaan, että heikennysten hyvittäminen on luontevaa ja käytettävyys mahdollisimman yksinkertainen.
- Tavoitteena on *ei nettomenetystä, ei nettohävikkiä* (no net loss) eli *kokonaisheikentymättömyys*
- Vapaaehtoista ekologista kompensatiota on tarkoitus hyödyntää yhtenä ratkaisumahdollisuutena myös lupaharkinnassa tietyissä tilanteissa

Toisaalla

Hanke-
alueella

Kompensointi

Ympäristön tilan taso
ennen hanketta

Aiheutuva
menetys / haitta

Haittojen
lieventäminen /
ennallistaminen

Haittojen
välttäminen

Tulevia näkymiä

- Vihreä siirtymä muuttaa yhteiskuntaa, työmarkkinoita, yrityskenttää tavoilla, joita ei täysin tunneta ja joita on vaikea täydellisesti ennakoida
- Koulutuksen ennakointi ja osaaminen varmistaminen korostuvat. Muun muassa teknologian kehitys, ilmastonmuutoksen ja luontokadon kaltaisten viheliäisten ongelmien ratkaisu, innovointi ja kiertotalousliiketoiminnan luominen edellyttävät syvällistä perehtymistä, oppineisuutta ja erilaisia yhä hienojakoisempia ammattitaitoja. Siirtymään kuuluva työmarkkinoiden muutos aiheuttaa tarpeita uudelleen- ja täydennyskoulutukseen.
- Riskit investoida fossiilitalouteen kasvavat jatkuvasti, geopoliittinen tilanne luo paineita
- Vihreän siirtymän myötä muuttuvat osaamistarpeet vaikuttavat merkittävästä työpaikkoihin ja työntekijöihin. Vihreä siirtymä edellyttää osaamisen, koulutuksen ja jatkuvan oppimisen vahvistamista läpi koko yhteiskunnan.
- Suomi on tällä hetkellä yksi maailman kiinnostavimmista puhtaiden ratkaisujen ja saastumista vähentävien teknologioiden innovaatiomaista.

